

Seat No. _____

HK-1601100101041000

B. A. (Sem.-IV) (CBCS) (WEF-2016)

Examination

April - 2023

Sanskrit

(वैदिक साहित्य)

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनामांथी कोठपशु भे मन्त्रोनो अनुवाद करो : ७
- 1 (A) Translate any **two** of the following मन्त्राः : 7
- (१) यस्मान्न ऋते विजयन्ते जनांसो यं युध्यमाना अवसे हवन्ते ।
यो विश्वस्य प्रतिमानं बभूव यो अच्युतच्युत्स जनासु इन्द्रः ।
- (२) अक्षैर्मा दीव्यः कुषिमित् कृषस्व वित्ते रमस्व बहु मन्यमानः ।
तत्र गावैः कितव तत्र जाया तन्मे वि चष्टे सवितायमर्यः ॥
- (३) नाहं वैद भ्रातृत्वं नो स्वसृत्वमिन्द्रो विदुरङ्गिरसस्व घोराः ।
गोकांमा मे अच्छद्यन्यदायमपाते इत पणयो वरीयः ॥
- (४) अच्छा सिन्धुं मातृतमामयासं विपांशमुर्वी सुभगांमगन्म ।
वत्समिव मातरां संरिहाणे संमानं योनिमनुं संचरन्ती ॥
- (अ) नीचेनामांथी कोठपशु भे मन्त्रोनो अनुवाद करो : ७
- (B) Translate any **two** of the following मन्त्राः : 7
- (१) ॐ केनेषितं पतति प्रेषितं मनः
केन प्राणः प्रथमः प्रैति युक्तः ।
केनेषितां वाचमिमां वदन्ति
चक्षुः श्रोतं क उ देवो युनक्ति ॥
- (२) यन्मनसा न मनुते येनार्हुमना मतम् ।
तदेव 'ब्रह्म' त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते ॥
- (३) तस्यै तपो दमः कर्मेति प्रतिष्ठा वेदाः सर्वाङ्गानि सत्यमायतनम् ।
- (४) न तत्र चक्षुर्गच्छति, न वाग् गच्छति नो मनो,
न विद्मो, न विजानीमो, यथैतदनुशिष्याद् ।
अन्यदेव तद् विदितादथो अविदिताद् अधि
इति शुश्रुम पूर्वेषां ये नस्तद् व्याचक्षिरे ॥

- ૨ પુરુષસૂક્તમ્ પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
2 Write a detail note on પુરુષસૂક્તમ્. 14

અથવા / OR

- ૨ અગ્નિસૂક્તમ્ – (૧.૧)ને આધારે અગ્નિદેવની વિશેષતાઓ ચર્ચો. ૧૪
2 Discuss the abilities of અગ્નિદેવતા according to અગ્નિસૂક્તમ્ – (૧.૧). 14

- ૩ હૈમવતી આખ્યાનમ્ સમીક્ષા કરો. ૧૪
3 Criticized the હૈમવતી આખ્યાનમ્. 14

અથવા / OR

- ૩ કેનોપનિષદ્માં તત્ત્વજ્ઞાન - ચર્ચો. ૧૪
3 Discuss - કેનોપનિષદિ તત્ત્વજ્ઞાન. 14

- ૪ પ્રમુખવૈદિક સન્ધિઓ સમજાવી, તેની વિશેષતાઓ ચર્ચો. ૧૪
4 Explain the પ્રમુખવૈદિકસન્ધયઃ and discuss it's specialities. 14

અથવા / OR

- ૪ અનુષ્ટુપ્ અને ગાયત્રી છન્દ લક્ષણ અને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. ૧૪
4 Explain અનુષ્ટુપ્ and ગાયત્રી metres with it's features and examples. 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
5 Write short notes on any **Two** of the following : 14

- (૧) કેનોપનિષદિ – શીર્ષકઃ ।
(૨) હેત્વર્થકૃદન્તઃ ।
(૩) ત્રિષ્ટુપ્ છન્દઃ ।
(૪) વૈદિકનામરૂપવિશેષતાઃ ।